ἤμουν τὸ πᾶν. Μοῦ μιλοῦσε γιὰ νέους ὁρίζοντας τῆς τέχνης του ποὺ τοὺς γλυκοφώτιζεν ἡ χαρανγὴ τῶν ματιῶν μου. Μοῦ ἔλεγε πὼς ἡ ἀγάπη μας θὰ τοῦ ἦταν ἡ μεγαλείτερη του δόξα. Κ' ἐγὼ τὰ πίστευα ὅλα αὐτά, τὰ πίστευα γιατὶ ἡ φωνὴ του πάλλουνταν ἀπὸ εἰλικρίνεια, γιατὶ τὸ ἔβλεπα ὅτι μ' ἀγαποῦσε. Μά... γιατὶ σᾶς σκοτίζω τόσην ὥρα! ἂς τελειώνω: Ἔτσι, ἔγινα δική του, τοῦ ἐδόθηκα μὲ ὅλη μου τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα...

Καθώς τὰ ἔλεγε αὐτά, φαινόταν κάπως ἀφηρημένη. Ἔπαιζε μὲ τὸ τσιγάρο μηχανικὰ μᾶλλον παρὰ νευρικά, ἐνῶ ἐγὼ τὴν ἐκυττοῦσα μὲ κάποιο πόνο. Ἡ ὅλη της ἔκφραση ἔδειχνε πὼς ἐδεχόταν τὸ περπρωμένο της χωρὶς ψυχικὴ ἐπανάσταση, ἤρεμα καὶ ὑπομονετικά. Ἂν δὲν ὑπῆχε ἡ ἐντονη ἐκείνη συστολὴ τῶν χειλιῶν της, στὰ ὁποῖα ζωγραφιζόταν ἀδιόρατος κάποιος ψυχικὸς σπαραγμός, θὰ φανταζότανε κανεὶς πὼς τίποτα δὲν τῆς ἔπραζε τὴν ἐσωτερικὴ γαλήνη. Κ' ἦταν τόσο ὤμορφη σ' αὐτὴ της τὴν ἐγκαρτέρηση! Συνεχίζοντας σὲ λίγο τὴν ὁμιλία της, μοῦ εἶπε:

— Δὲν τὸν κακολογῶ, δὲ μνησικακῶ ἐναντίον του κι' ἂς μοῦ φέρθηκε σὰν κτῆνος. Οἱ νέοι ὁρίζοντες τῆς τέχνης του, ποὺ τοὺς φώτιζαν τὰ μάτια μου, σκοτείνιασαν σὲ λίγον καιρό. Δὲν ἤμουν πλέον τὸ πᾶν γι' αὐτόν. Μοιρεῖτα ἔβλεπα τὴν ἀδιαφορία νὰ τὸν κυριεύη. Ὅσο περισσότερο τὸν ἀγαποῦσα ἐγώ, τόσο περισσότερο ἐκεῖνος γινόταν ἀδιάφορος, ἀνυπόφορος. Ἔλπισα νὰ νικήσω τὴν ἀδιαφορία του μὲ τὴν ἀγάπη μου. Εἶχα γίνει σὰν ἕνα κουρελάκι... Τοῦ τὰ εἶχα δώσει ὅλα καὶ μποροῦσα καὶ νὰ ἐνάρματίσω γιὰ τὸ χαιῆρι του, ἂν μοῦ τὸ ζητοῦσε... Μὰ τίποτε! .. Καθημερινῶς ἡ ἀδιαφορία του γινόταν πιὸ παγετώδης. Σιγὰ σιγὰ ἄρχισε νὰ μὲ ἀποφεύγη. Ὁ Θεὸς ξέρει πόσο ὑπόφερα, ὅταν σκεπτόμουν πὼς μποροῦσε νὰ τὸν χάσω. Κι' ὅμως... δὲν ξέρω πῶς, μ' ἔδωσε ἕνα βράδυ, ὅπως δὲν θἀδίωχνε οὔτε μιὰ γυνάικα τοῦ δρόμου... Μ' ἔδωσε μ' ἕναν τρόπο σκληρό, ἀγρότικο, πρόσκυρο...

Εἴχαμε ἀφήσει πίσω μας τὸ Ἄουκσμπουργκ καὶ πηγαίναμε τώρα πρὸς τὸ Μόναχο

— Πρὸ ὀχτὼ ἡμερῶν πῆγα νὰ τὸν ἰδῶ, ἐξακολούθησε ἡ νέα. Πῆγα νὰ τὸν βρῶ γιὰ τελευταία φορά. Ἐὰν ἐκεῖνος ἤθελε, θὰ χαλοῦσα ἀμέσως τὸν ἀρραβῶνα μου. Ἐδοκίμοζα γιὰ στερνὴ φορὰ τὴν ἀγάπη μου. Τὸν βρῆκα λιγώτερο ψυχρὸ ἀπὸ ἄλλοτε, μὰ αἰσθανόμουνα πὼς μὲ μεταχειριζότανε πολὺ χυδεῖα... Ἐμεινα κοντά του ὡς σήμερα. Τὴν πρώτη βραδιὰ μὲ πῆγε σὲ κάποιο καμπαρέ, μαζὺ μὲ ἄλλους φίλους του. Ἐκεῖ μέθησε καὶ πολλὲς φορὲς ἀποπειράθηκε νὰ μ' ἀγκαλιάση μπροστὰ σ' ὅλον τὸν κόσμο. Ἀλλοίμονο!.. Ξημερώματα γυρίσαμε σπίτι του. Ἀμέσως ἄρχισε πάλι νὰ φαίνεται ψυχρὸς κι' ἀδιάφορος ἀπέναντί μου, ὅπως πρῶτα... Καὶ ἡ ἀδιαφορία του αὐτὴ βάστηξε ὡς τὸ τέλος, ὡς ὅτου ἀπογοητευμένη πειά, ἀπελπισμένη ἔφυγα...

Ἐγὼ ἐντωμεταξὺ παρατηροῦσα τὸ δυστυχισμένο ἐκεῖνο πλᾶσμα μὲ ἀληθινὸν οἶκτο. Ἡ δύναμη μιᾶς συντριμμένης ἀγάπης τῆς ἔδινε ὅλη τὴν ἐλευθερία τοῦ λόγου. Μιλοῦσε ὄχι γιὰ νὰ παραπονεθῆ γιὰ τὸ φίλο της, ὄχι γιὰ νὰ δικαιολογήη τὸν ἑαυτό της Μιλοῦσε μιὰ σπαραγμένη καρδιὰ ἡ ὁποία δὲν ἤξερε τί θὰ πῆ μῖσος...

— Εἶσθε ἀρραβωνιασμένη καὶ νέα, τῆς εἶπα. Ἡ ζωὴ δὲν εἶνε ποτὲ ἡ ἴδια. Ἀλλάζει. Θ' ἀγαπήσετε τὸν ἄντρα σας, ποὺ σᾶς ἀγαπᾶ καὶ ἴσως ὁ Θεός, γιὰ ἀνταμοιβὴ τῶν ὅσων ὑποφέρατε, νὰ σᾶς χαρίση τὴν εὐδαιμονία...

Εἴχαμε φτάσει στὸ Μόναγο. Ἀμέσως ἐκείνη φόρεσε τὸ καπέλλο της καὶ ἔβαλε τὸ παλτό της. Πρὶν φύγει τῆς ἔδωσα τὴν κάρτα μου, παρακαλῶντας την νὰ μοῦ γράψη δυὸ λόγια, ὅποτε νομίσει ὅτι ἡ ζωή της ἀρχίζει ν' ἀλλάζη. Χαμογέλασε μ' ἕνα χαμόγελο ἀμφιβολίας καὶ μοῦ εἶπε:

— Ἡ ζωὴ δὲν ἀλλάζει. Ἐμεῖς μόνον ἀλλάζουμε...

Σιγὰ-σιγὰ κι' ἀθόρυβα τὸ τραῖνο στάθηκε. Ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ βγαίνη, τὰ μπαγκάζια νὰ κατεβαίνουν, οἱ ἀναμένοντες νὰ ζητοῦν τοὺς δικούς τους, οἱ χαμάληδες νὰ κυλοῦν τὰ καροτσάκια τους. Φιλιὰ ἀπὸ δῶ, γέλια ἀπὸ κεῖ, βόγγοι ἀτμομηχανῶν ποὺ φεύγαν, ἐρωτήσεις ἀνθοώτων σαστισμένων, κι' ὅλο κεῖνο τὸ κακὸ ποὺ γίνεται στοὺς μεγάλους κεντρικοὺς σταθμούς. Ἡ συνταξιδιῶτις μου εἶχε γείρει ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο. Ἄξαφνα ἕνας νέος ὤμορφος, ἀμειπτα ντυμένος μὲ κοιψὲς λουστρινένιες μπότες καὶ ἀυτράφοντος ὅλος ἀπὸ χαρὰ, πλησίασε στὸ βαγόνι μας.

— Ἔλσα μου, φώναξε. Καλῶς ὥρισες!

Ἐκείνη τοῦ ἔδωσε τὸ βαλιτσάκι καὶ γυρίζοντας πρὸς ἐμένα μοῦ ἔδωσε τὸ χέρι.

— Ὁ ἀρραβωνιαστικός σας;...ρώτησα.

— Ναί, μοῦ ἀπάντησε, πόσο τὸν λυποῦμαι! Κ' εἶνε τόσο καλός...

Ἀποχαιρετισήκαμε σὰν νὰ εἴμαστε ἀπὸ χρόνια ἀγαπημένοι φίλοι. Ἔξω ὁ ἀρραβωνιαστικός της τὴν ὑποδέχτηκε τρέμοντας ἀπὸ χαρὰ καὶ συγκίνηση. Τῆς φίλησε τὸ χέρι, ἐνῶ τὰ μάτια του φαινόντουσαν σὰν δακρυσμένα. Ἐγὼ στεκόμουν πάντα στὸ παράθυρο. Ἐκείνη γύρισε γιὰ τελευταία φορά. μ' ἀποχαιρέτησε μ' ἕνα κίνημα τοῦ χεριοῦ καὶ χάθηκε μαζὺ μὲ τὸν ἀρραβωνιαστικό της μέσα στὸ πάρκο τοῦ σταθμοῦ. Φαινόντουσαν πολὺ εὐτυχισμένοι κι' ὅμως ἐγὼ σκεφτόμουν πόσο δυστυχισμένοι ἦσαν κ' οἱ δυό τους...

Ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα, γυρίζοντας στὸ Σὰν Μλπάζιεγ τοῦ Σβάρτσβαλτ, βρῆκα μιὰ κάρτ-ποσταλ.

«*Ἀγαπητέ μου φίλε,*
Πρὸ δέκα ἡμερῶν εἶμαι παντρεμένη μὲ τὸ Φρίτς. Εἶνε τρομερὰ

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ... ΑΣΧΗΜΩΝ!

Ὁ πανάσχημος Χαΐντεγκερ στὸ Λονδῖνο. Πῶς ἔγινε μέγας καὶ πολύς. Τὸ στοίχημά του μὲ τὸν λόρδο Τσέστερφκελδ. Διαγωνισμὸς ἀσχημίας. Πῶς νίκησε ὁ Χα.ντεγκερ. Ὁ ἔρως τοῦ Ρονσὲρ γιὰ τὴν Ἑλένη Συζέρ. Ἄσχημη καὶ σεμνὴ μέχρι ἀηδίας. Ἡ σορὴ συμβουλὴ τοῦ καρδιναλίου Περρόν. Ὁ Ροκελὼρ κι' ὁ πανασχημότατος καρβουνιάρης.

Ἕνας Ἐλβετὸς χωρικός, ὁ Χαΐντεγκερ, φημιζόμενος γιὰ τὴ μεγάλη του ἀσχημιά, εἶχε πάει στὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ ἐργαστῆ καὶ νὰ κάμη τὴν τυχη του. Ἐκεῖ δὲν ἄργησε λόγῳ τῆς ἐξυπνάδας του, νὰ καταλάβη μιὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες θέσεις τοῦ Κράτους. Ὅσο ὅμως ἦταν ἔξυπνος, ἄλλο τόσο ἦταν καὶ ἀπαίσιος καὶ φρικώδης στὴν ὄψη. Σὰν νὰ μὴν ἀρκοῦσε μάλιστα αὐτό, ἡ φύσις τὸν εἶχε προικίσει καὶ μὲ ἕνα τέτοιο πάχος ποὺ τὸν ἔκανε ἀκόμη πιὸ τερατώδη.

Ὁ Χαΐντεγκερ, ὡς τόσο, ἀντὶ νὰ πάρη κατάκαρδα τὴν ἀσχημιά του, γελοῦσε πρῶτος μὲ αὐτήν. Μιὰ μέρα μάλιστα, ἔβαλε ἕνα παράξενο στοίχημα μὲ τὸν λόρδο Τσέστερφκελδ. Ἐστοιχημάτισε πὼς σ' ὅλο τὸ Λονδῖνο δὲν θὰ μποροῦσε νὰ βρεθῆ ἀσχημότερος ἀπὸ αὐτόν.

Ὁ λόρδος Τσέστερφκελδ ὅμως, κατόρθωσε, μετὰ πολλά, ν' ἀνακαλύψη μιὰ γρηᾶ, ἐξαιρετικὰ ἄσχημη. Ἡ γρηᾶ αὐτὴ κι' ὁ Χαΐντεγκερ παρουσιασθῆκαν στὴν ἑλλανοδικο ἐπιτροπή, ἡ ὁποία, παμψηφεί, ἀπεφάνθη ὅτι ἡ γρηᾶ ἦταν ἀσχημότερη ἀπὸ αὐτόν. Ὁ Χαΐντεγκερ ὅμως δὲν παραδέχθηκε τὴν ἀπόφαση τῆς ἐπιτροπῆς. Ἐδήλωσεν ὅτι, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ κριθοῦν μὲ ἴσες πιθανότητες ἐπιτυχίας ἔπρεπε, ἡ γρηᾶ κι' αὐτός, νὰ παρουσιασθοῦν ντυμένοι κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο. Ἔτρεξε λοιπὸν καὶ φόρεσε ἕνα γυναικεῖο φόρεμα κι' ἕνα καπέλλο καὶ παρουσιάσθηκεν ἔτσι ἐπρὸς στὴν ἐπιτροπή, ἡ ὁποία, μόλις τὸν ἀντίκρυσε, ἐτρόμαξε τόσο, ὥστε ἔσπευσε νὰ ἀκυρώση τὴν πρώτη της ἀπόφαση καὶ νὰ τοῦ ἀπονείμη τὸ ἔπαθλον τῆς ἀσχήμιας!...

***

Ὁ μέγας ποιητὴς τῆς Γαλλίας Ρονσὰρ ἦταν κάποτε τρελλὰ ἐρωτευμένος μὲ τὴν Ἑλένη Συζέρ, κ' ἐδημοσίευε κάθε τόσο διάφορα ποιήματα ἀφιερωμένα σ' αὐτήν. Ὅταν τὰ ποιήματα αὐτὰ ἐπρόκειτο νὰ δημοσιευθοῦν σὲ βιβλίο, ἡ Ἑλένη ντὲ Συζὲρ παρεκάλεσε τὸν καρδινάλιο ντὺ Περρὸν νὰ γράψη ἕναν πρόλογο γιὰ τὴν συλλογή, στὸν ὁποῖο νὰ δηλώνη ὅτι ὁ ποιητὴς δὲν εἶχε νοιώσει γι' αὐτὴν παρὰ μόνον πλατωνικότατο ἔρωτα.

Ἡ Ἑλένη ντὲ Συζὲρ ἦταν πράγματι πολὺ ἠθικὴ καὶ σεμνὴ κόρη, δὲν ἦταν ὅμως διόλου ὤμορφη. Γι' αὐτὸ ὁ καρδινάλιος τῆς ἀπάντησε πονηρά:

— Ἀντὶ προλόγου, θὰ σᾶς συμβουλεύσω νὰ βάλετε στὴν συλλογή τὸ...πορτραῖτο σας!...

***

Ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀγαπημένους αὐλικοὺς τοῦ Λουδοβίκου 14ου ὁ Ροκελὼρ εἶχε τὸ ἀτύχημα νὰ εἶνε τρομερὰ ἄσχημος. Μιὰ μέρα, συνήντησε στ' Ἀνάκτορα τῶν Βερσαλλιῶν, ἕναν καρβουνιάρη ἐξαιρετικὰ ἄσχημο, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει στὸ γραφεῖο τοῦ οἰκονόμου τοῦ παλατιοῦ γιὰ νὰ ἐξοφλήση κάποιον λογαριασμό. Ὁ Ροκελὼρ τὸν ἐτῆρε ἀμέσως ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν παρουσίασε στὸν Λουδοβῖκο 14ο, λέγοντάς του ὅτι εἶχε μεγάλες ὑποχρεώσεις σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο.

Ὁ βασιλεὺς τὸν ρώτησε τὶ εἴδους ἦσαν ἡ ὑποχρεώσεις αὐτές.

— Ἄ! Μεγαλειότατε, ἀπάντησεν ὁ Ροκελώρ, ἂν δὲν ὑπῆρχεν αὐτός, θὰ ἤμουν...ὁ ἀσχημότερος ἄνθρωπος τοῦ βασιλείου σας!...

καλὸς μαζύ μου. Θὰ μπορέσω τάχα νὰ τὸν ἀγαπήσω;
Ἔλσα Φρ. Ν....

Πέρασαν ἀπὸ τότε δύο ἀκόμα χρόνια. Βρισκόμουν στὸ Μόναχο γιὰ κάποια δουλειά μου, ὅταν ἕνα ἡλιόλουστο πρωΐ, καθὼς καθόμουν σ' ἕνα πάγκο τοῦ Ἐνγκλισσε Γκάρντεν, εἶδα μιὰ κυρία νὰ κυλάει ἕνα ἀναξάκι, στὸ ὁποῖο βρισκόταν ἕνας κατάξανθος μπεμπές. Ὅταν πλησίασε, ἀναγνώρισα τὴν νέα τοῦ τραίνου. Ἐκείνη, βλέποντάς με, ἀνεσκίρτησε ἀπὸ χαρά. Ἐβγαζα τὸ καπέλλο μου, ἐνῶ αὐτὴ μὲ πλησίαζε.

— Καλῶς ἤρθατε, ἀγαπητέ μου φίλε! μοῦ εἶπε.

Μετὰ τὶς πρῶτες διατυπώσεις, τὴν ἐρώτησα:

— Κ' ἡ εὐτυχία σας;

Μὲ φωνή, ποὺ πάλλονταν ἀπὸ εὐδαιμονία, μὲ μάτια φωτεινὰ σὰν τὸν ἥλιο, μοῦ ἀπάντησε:

— Εἶμαι τόσο εὐτυχισμένη!...Ὁ Φρὶτς θὰ χαρῆ νὰ σᾶς γνωρίση. Εἶνε τόσο καλός, ὅσο ἀνήσυχος καὶ ἄτακτος εἶνε ὁ μπέμπης μας, ποὺ ἡ παρουσία σας φαίνεται σὰν νὰ τὸν ξαρνίζη...

Δυὸ καταγάλανα ματάκια μὲ κυττοῦσαν...

— Μοιάζει τοῦ πατέρα του...